

ಕಬ್ಬಿನ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರವದೆಯ ನದ್ವಳಕೆ

ಕಬ್ಬು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳುದ್ದಕ್ಕೂ, ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಿ. ಮೀ. ಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ಬೆಳೆ ಪಸರಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲೂ ಕೃಷ್ಣಾ,

ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ರೈತರ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ನಿರ್ಧರಿಸುವಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿ ಸರಾಸರಿ 100 ಟನ್ ಮೀರಿದ್ದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಂಚಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೃ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಮುಂದುವರೆದ ರೈತರ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿ 200 ಟನ್ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕಬ್ಬು ಕೃಕರು ಈ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಕಬ್ಬು ಒಂದು ಅಧಿಕ ಅವಧಿಯ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೆಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 250:75 200 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಾ: ರಂ: ಪೊ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಲಘು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಕಬ್ಬಿಣ, ಸತುವು, ಮ್ಯಾಗ್ನೀಸಿಯಂ, ಬೋರಾನ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇದೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ

ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕೃ ಜಮೀನಿನ ಭೌತಿಕ, ರಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ನಿರಂತರ ಕೃಷಿಯ ದಾರಿಗೆ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹೆ. ಗೆ 25 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಅಥವಾ 2.5/5.0 ಟನ್ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಇಲ್ಲವೆ 12.50 ಟನ್ ಮಳೆಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆಯಾದರೂ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಇವುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರದ ಕಾರಣ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಬ್ಬು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಸೆಣಬು, ಡ್ಯಾಂಟಾ ಅಥವಾ ನವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಬ್ಬಿನ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಳೆದು 45-50 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗು ಹೊಡೆಯಲು ಹೇಳಿದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ತನ್ನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿನ ನಿರಂತರ ಕೃಷಿ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿ 100 ಟನ್ /ಹೆ. ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ 8 ರಿಂದ 10 ಟನ್ ಒಣ ರವದೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಕೊಳೆಯುವ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಸದ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರೈತರು ತೊಡಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ರವದೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಣ ತೂಕದ ಶೇ. 0.35 ಸಾರಜನಕ, ಶೇ. 0.33 ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಶೇ. 0.65 ಪೊಟ್ಯಾಶ್ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಶೇ. 80-90 ರಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವಸರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರವದೆಯನ್ನು ಸುಡುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಢಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ-1 ಮತ್ತು 2) ಇದರಿಂದ ಹಲವಾರು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳಿವೆ . ಅವುಗಳಾವುವೆಂದರೆ

1. ರವದೆ ಸುಡುವಾಗ ಬೆಂಕಿಯ ಶಾಖ 150-200 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಮೀರಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಶಾಖಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಪದರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪರೋಪಕಾರಿ/

ಉಪಯೋಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಎರೆಹುಳುಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

2. ರವದೆ ಸುಟ್ಟಾಗ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಅಂಶ ಪೂರ್ತಿ ಸುಟ್ಟ ಕೇವಲ ರಂಜಕದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

3. ರವದೆ ಸುಡುವ ಶಾಖಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಗೆ ಕುಳೆ ಬೆಳೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಿಗುರೊಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಸಿಗಳು ಸುಟ್ಟು, ಕುಳೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

4. ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರವದೆಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದರಿಂದ "ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್" ಅನಿಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಅನಿಲ ಪ್ರದೂತವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾವಯವ ವಸ್ತು ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮರು ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಈ ರವದೆಯ ಸದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವ ಸುಲಭ ದಾರಿಗಳು ಅನೇಕ. ಅವುಗಳಾವುವೆಂದರೆ,

1. ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ರವದೆಯ ಹೊದಿಕೆ

ಕಬ್ಬು ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ರವದೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಕುಳೆಬೆಳೆಯ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸರಿಸಿ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಿಸುವುದು. ಕಬ್ಬನ್ನು ಅಗಲವಾದ (4 ಅಡಿ ಅಂತರ) ಇಲ್ಲವೇ ಜೋಡಿಸಾಲು (3 ಅಡಿ) ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಾಲು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಸಾಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ರವದೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹರಡಿ ರವದೆ ಹರಡದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು

ಹಾಯಿಸಬಹುದು. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ಆರಂಭದ 2-3 ತಿಂಗಳು ಈ ರವದೆಯು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 30-40 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಕುಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನಿದಾನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಳೆತು ಕರಗಿ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ, ಎರಡನೆ ಕುಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ನೀರು ಹುಸಿದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ರವದೆ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ರವದೆ ಹೊದಿಕೆ ಬಹುಉಪಯೋಗಿ (ಹೊದಿಕೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ) ವಸ್ತುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

2. ರವದೆಯಿಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ

ಕಬ್ಬು ಕಟಾವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ದೊರೆಯುವ ರವದೆಯನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದುವಿನ ಹತ್ತಿರ (ಇಲ್ಲವೇ ಮರದ ಕೆಳಗೆ) ಬಣಿವೆ ತರಹ ಕೂಡಿಹಾಕಿ ಮಣ್ಣಿನ ತೆಳುವಾದ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. 2-3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಕರಗಿ, ಕೊಳೆತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಅದೇ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮರು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಇಲ್ಲವೇ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರದ ಹುಡುಕಾಟ ತಪ್ಪುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶೂನ್ಯ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು.

3. ಕಬ್ಬಿನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ರವದೆಯ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ

ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ದೊರೆಯುವ ರವದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಕಿ ಒಂದು ತೆಳುವಾದ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ದನಗಳ ಸಗಣೆ ಹಾಗೂ 5-6 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಟ್ರಿಕೋಡರ್ಮ ವಿರಿದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿ ಕಲ್ಟರ್ ಕಲಿಸಿದ

ನೀರನ್ನು ರವದೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಳಗೆ ಚಿಮುಕಿಸಿದರೆ ರವದಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಜಮೀನಿನ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕರಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅದೇ ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ರವದೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತು (ರವದೆಯ) ಬಳಕೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳು

1. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಣ್ಣಿನ ಭೌತಿಕ ಗುಣದರ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
2. ಮಣ್ಣಿನ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಸಿದು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
4. ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರ ಮತ್ತು ಲವಣಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

5. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ (ಪರೋಪಕಾರಿ/ ಉಪಯೋಗಿ) ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ರವದೆಯನ್ನು ಸದೃಢಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಇಲ್ಲವೇ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತರುವ ಪ್ರಮೇಯ ತಪ್ಪಿ ಶೂನ್ಯ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಕೃಷಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲರಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರವದೆ ಸುಡುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದು ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ.

1. ನಾಟಕಬ್ಬು ಅತಿಯಾಗಿ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದರೆ.
2. ಗೆದ್ದಲು ಹುಳು ಅಥವಾ ಇಲಿ/ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಬಾಧೆ ಅತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

೨೫

ರವೀಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಸಿ.ಪಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ,

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ - 582201 ☎ 9448716870